

بررسی اثرات زیرکشندگی بایومایت بر برخی پارامترهای زیستی کنه تارتن دو لکه‌ای،

Tetranychus urticae (Acari:Tetranychidae)

محمد رضا هواسی^۱، کتایون خردمند^{۲*}، هادی مصلی نژاد^۳، یعقوب فتاحی پور^۴

۱- دانشجوی دکتری حشره شناسی، گروه گیاهپزشکی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۲* - دانشیار، عضو هیئت علمی گروه حشره‌شناسی و بیماری‌های گیاهی، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران

۳- موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی تهران، ایران

۴- استاد، گروه حشره شناسی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

خلاصه

کنه تارتن دو لکه‌ای، *Tetranychus urticae* Koch (Acari: Tetranychidae) یکی از مهمترین آفات گلخانه ای به شمار می رود. که امروزه با کاربرد سموم شیمیائی کنترل می گردد. لازم بذکر است که برای مصرف بهینه و مناسب آفت کش ها و حفاظت از محیط زیست، باید نسبت به هدف و چگونگی انجام سم پاشی آگاه بود. یکی از روش ها جهت کاهش اثرات سوئ سموم بر محیط زیست و عوامل کنترل کننده طبیعی، کاربرد آنها بصورت دزهای زیرکشنده است که علی رغم کم شدن دز سم نسبت به میزان توصیه شده، می توانند بر جمعیت آفت تاثیرگذار باشند و نقش خوبی را برای مبارزه ایفا کنند. تحقیق حاضر به بررسی اثرات زیرکشندگی بایومایت (بایومایت®) در سه غلظت LC_{20} ، LC_{10} و LC_5 بر برخی پارامترهای زیستی کنه تارتن دو لکه‌ای در شرایط دمایی 25 ± 2 درجه سانتی‌گراد، رطوبت 60 ± 5 درصد و دوره نوری 16:8 (روشنایی: تاریکی) ساعت می‌باشد. داده‌های خام بر اساس روش آنالیزی جدول زندگی دو جنسی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مقدار پارامتر امید به زندگی (e_{xj}) برای جنس ماده در تیمار شاهد، 13/68 روز و برای روز دهم به دست آمد، در حالی که مقدار امید به زندگی جنس ماده برای تیمار LC_{20} 10/58 روز به ثبت رسید. پارامتر ارزش باروری (v_{xj}) در تیمار LC_{20} 20/99 بر روز و برای تیمار شاهد 23/90 بر روز و به ترتیب در روزهای دوازدهم و سیزدهم به ثبت رسید. بیشترین میزان پارامتر مرگ و میر ثبت شده، در بین مراحل مختلف رشدی قبل از بلوغ، در دوره پروتومف تیمار LC_{20} با مقدار 0.30 ± 0.05 محاسبه گردید. در مجموع با در نظر گرفتن نتایج حاصله، به نظر می‌رسد که دزهای زیر کشنده بایومایت، توانایی کنترل کنه تارتن دو لکه‌ای را داشته باشد.

کلمات کلیدی: کنه تارتن دو لکه‌ای، اثرات زیرکشندگی، بایومایت، ارزش باروری، امید به زندگی

* Corresponding author: دانشیار، عضو هیئت علمی، دانشگاه تهران

Email: kkheradmand@ut.ac.ir